

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 1 marca 2023 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. dokonał waloryzacji od dnia 1 marca 2023 roku przysługującej J. M. emerytury na podstawie na podstawie ustawy z dnia 27 października 2022 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2461) i ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 504 ze zm.).

Wysokość zwaloryzowanej emerytury ustalono przez pomnożenie kwoty świadczenia przysługującego w dniu 28-02-2023 r., tj. 1333,39 zł przez wskaźnik waloryzacji 114,80 %.

Emerytura po waloryzacji od 1 marca 2023 r. wynosi 1530,73 zł.

Od 1 marca 2023 r. składka na ubezpieczenie zdrowotne wynosiła 137,77 zł.

Od 1 marca 2023 r. wysokość świadczenia do wypłaty wynosi miesięcznie 1392,96 zł.

(decyzja – nieponumerowane strony plik IV załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Odwołanie od w/w decyzji wniósł J. M. wskazując, iż jest ona dla niego krzywdząca. W ocenie skarżącego, w jego przypadku winna znaleźć zastosowanie waloryzacja kwotowa, a nie procentowa, a zatem przysługujące mu świadczenie powinno wynosić kwotę najniższej emerytury.

(odwołanie – k. 3)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podnosząc, że świadczenie wnioskodawcy zwaloryzowano poprzez pomnożenie kwoty świadczenia na dzień 28.02.2022r., tj. 1.333,39zł przez wskaźnik waloryzacji 114,80%. Po waloryzacji emerytura wyniosła 1.530,73 zł.

Kwota podwyżki jest niższa niż 250 zł (art. 6 ust. 1, 2 i 4 ustawy z dnia 27.10.2022r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz niektórych innych ustaw) z uwagi na fakt, że emerytura wnioskodawcy jest wypłacana w wysokości nie podlegającej podwyższeniu do kwoty najniższej emerytury z powodu braku wymaganego stażu uprawniającego do takiego podwyższenia. Z tych samych względów kwota świadczenia wnioskodawcy nie jest podwyższana do kwoty najniższej emerytury.

(odpowiedź na odwołanie – k. 6-6 verte)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

J. M. urodził się w dniu (...).

(okoliczność bezsporna)

Decyzją z marca 1979 roku wnioskodawcy przyznano prawo do renty inwalidzkiej od dnia 25 lutego 1979 roku.

(decyzja – k. 25 plik II załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Decyzją z dnia 14 sierpnia 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 887) ustalił kapitał początkowy J. M. na dzień 1 stycznia 1999 roku. Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy przyjął podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 1445,78 zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto wskaźnik wysokości podstawy wymiaru renty z tytułu niezdolności do pracy ustalony w wyniku jej rewaloryzacji – w wysokości 118,42 %. Podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 1445,78 zł ZUS ustalił w

wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 118,42% przez kwotę 1220,89 zł, tj. kwotę bazową określoną w w/w ustawie o emeryturach i rentach z FUS ($118,42\% \times 1\,220,89 \text{ zł} = 1445,78 \text{ zł}$).

Przyjęto łącznie 5 lat, 11 miesięcy, 8 dni, tj. 71 miesięcy okresów składkowych.

Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 38,48%. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy. W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 46 801,37 złotych.

(decyzja – k. 33-34 nieponumerowane strony plik III załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Decyzją z dnia 20 października 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przyznał J. M. emeryturę od 01-10-2017 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przyznano emeryturę. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę.

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 46685,63 zł;

- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 174.801,61 zł

- średnie dalsze trwanie życia wynosi 216,10 m-cy

- wyliczona kwota emerytury wynosi 1024,93 zł

Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej:

$((...),63 + (...),61) / 216,10 = 1024,93 \text{ zł}$

ZUS zawiesił wypłatę świadczenia rentowego z uwagi na zbieg prawa do więcej niż jednego świadczenia, gdyż może być wypłacane tylko jedno-wyższe lub wybrane przez ubezpieczonego.

Na poczet należności od 01-10-2017 do 30-11-2017 w kwocie 2049,86 zł ZUS zaliczył kwotę 807,15 zł z tytułu wypłaconej renty, pozostała należność w kwocie 1242,71 zł po odliczeniu zaliczki na podatek odprowadzanej do urzędu skarbowego w kwocie 81,00 zł, liczonej od podstawy opodatkowania 1243,00 zł, składki na ubezpieczenie zdrowotne w łącznej kwocie 111,84 zł, w tym odliczanej od podatku 96,31 zł, z kwoty świadczenia 15,53 zł, ZUS przekazał na rachunek w banku w kwocie 1049,87 zł.

Od 01-12-2017 obliczona emerytura brutto wynosiła 1024,93 zł.

Wysokość świadczenia do wypłaty wynosiła miesięcznie 873,69 zł.

(decyzja – k. 5-6 plik IV załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art. 148¹ § 1 k.p.c. sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, gdy pozwany uznał powództwo lub gdy po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, w tym również po wniesieniu zarzutów lub sprzeciwu od nakazu zapłaty albo sprzeciwu od wyroku zaocznego, sąd uzna – mając na względzie całokształt przytoczonych

twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych – że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. Na mocy ww. przepisu Sąd wydał wyrok na posiedzeniu niejawnym, uznając, że nie zachodzi konieczność przeprowadzenia rozprawy, strony postępowania również nie wniosły o przeprowadzenie jakichkolwiek dowodów na rozprawie.

Przed wszystkim należy wskazać, iż zakres rozpoznawania sprawy wskazany jest treścią odwołania i decyzji.

Zaskarżona decyzja dotyczyła waloryzacji emerytury wnioskodawcy przeprowadzanej przez organ rentowy. W konsekwencji spór w sprawie dotyczył sposobu wyliczenia wysokości emerytury .

Wnioskodawca bowiem kwestionował sposób dokonywania waloryzacji przez ZUS i w związku z tym twierdził, że przysługująca mu emerytura powinna wynosić kwotę najniższej emerytury.

Odnosząc się do sposobu waloryzacji emerytury wnioskodawcy to uznać należy, że ZUS wydając zaskarżoną decyzję zastosował obowiązujące w tym zakresie przepisy w sposób prawidłowy.

Zgodnie z art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2023.0.1251), w przypadku gdy emerytura przysługująca z Funduszu określona w art. 26 łącznie z okresową emeryturą kapitałową, albo emerytura przysługująca z Funduszu określona w art. 26 jest niższa niż kwota, o której mowa w art. 85 ust. 2 i 3, emeryturę przysługującą z Funduszu, w tym emeryturę ustaloną ze zwiększeniem, o którym mowa w art. 26a podwyższa się w taki sposób, aby suma tych świadczeń nie była niższa od tej kwoty o ile ubezpieczony:

1) mężczyzna – osiągnął wiek emerytalny wynoszący 65 lat i ma okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat,

2) kobieta – osiągnęła wiek emerytalny wynoszący 60 lat i ma okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat,

- z uwzględnieniem ust. 3-7. Przepis art. 5 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Na mocy ust. 3 przy obliczaniu okresów składkowych przypadających po dniu wejścia w życie ustawy dla celów podwyższenia emerytury w myśl ust. 1 miesiące, w których składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe były obliczone od podstawy wymiaru niższej od kwoty minimalnego wynagrodzenia pracowników, uwzględnia się w części odpowiadającej proporcji tej podstawy do kwoty minimalnego wynagrodzenia.

Stosownie do treści art. 88 ust. 1 w/w ustawy emerytury i renty podlegają corocznie waloryzacji od dnia 1 marca. W myśl ust. 2 art. 88 ustawy, waloryzacja polega na pomnożeniu kwoty świadczenia i podstawy jego wymiaru przez wskaźnik waloryzacji. W wyniku przeprowadzonej waloryzacji kwota świadczenia nie może ulec obniżeniu. Natomiast ust. 3 stanowi, że waloryzacji podlega kwota świadczenia i podstawa jego wymiaru w wysokości przysługującej ostatniego dnia lutego roku kalendarzowego, w którym przeprowadza się waloryzację. Zgodnie z ust. 4 w/w przepisu, waloryzacja obejmuje emerytury i renty przyznane przed terminem waloryzacji.

Jak wynika z powyższego decyzje o waloryzacji świadczeń organ rentowy podejmuje corocznie z urzędu.

W myśl art. 89 ust. 1 w/w ustawy, wskaźnik waloryzacji to średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w poprzednim roku kalendarzowym zwiększony o co najmniej 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim roku kalendarzowym. Natomiast ust. 2 stanowi, że wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych, o którym mowa w ust. 1, jest średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów albo średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, jeżeli jest on wyższy od wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów.

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych ogłasza w formie komunikatu w „Monitorze Polski” Prezes Głównego Urzędu Statystycznego (art. 94 ust. 1 w/w ustawy).

Wskaźnik waloryzacji dla emerytur i rent w 2023 r. na podstawie Komunikatu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 lutego 2023 r. w sprawie wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2023 r. (M.P. 2023 poz. 185) wynosi 114,8%.

W myśl art. 6 ust 1, 2 i 4 ustawy z dnia 27.10.2022 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2022 poz. 2461), w 2023r. waloryzacja od dnia 1 marca polega na podwyższeniu kwoty świadczenia w wysokości przysługującej w dniu 28 lutego 2023 r. wskaźnikiem waloryzacji ustalonym zgodnie z art.89 ustawy zmienianej w art.1, nie mniej niż o kwotę 250 zł. Waloryzacja podstawy wymiaru świadczenia z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych polega na pomnożeniu podstawy wymiaru świadczenia przez wskaźnik stanowiący iloraz zwaloryzowanej kwoty świadczenia z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i kwoty tego świadczenia ustalonej na dzień poprzedzający termin waloryzacji. W przypadku świadczenia niższego od kwoty najniższego świadczenia, do którego nie ma zastosowania gwarancja wysokości najniższego świadczenia, o której mowa w art.85 ustawy zmienianej w art.1, waloryzacja polega na podwyższeniu kwoty świadczenia w wysokości przysługującej w dniu 28 lutego 2023 r. wskaźnikiem waloryzacji ustalonym zgodnie z art. 89 tej ustawy.

Jednak ten sposób waloryzacji, w tym zagwarantowana kwota najniższej waloryzacji świadczenia o 250 zł nie dotyczy świadczenia pobieranego przez wnioskodawcę. Wskazana gwarancja podwyższenia (w wyniku waloryzacji) nie dotyczy osób, które pobierają świadczenie emerytalne w kwocie niższej niż minimalna wysokość emerytury. W sytuacji ubezpieczonego nie ma możliwości podwyższenia przysługującej mu emerytury do kwoty najniższej emerytury, albowiem nie spełnia on przesłanek określonych w art. 87 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej, tj. nie legitymuje się wymaganym okresem składkowym i nieskładkowym wynoszącym co najmniej 25 lat.

Jak wynika z akt emerytalnych wnioskodawcy decyzją z dnia 20 października 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przyznał J. M. emeryturę od 01-10-2017 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek na podstawie art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wnioskodawca udokumentował jedynie 5 lat, 11 miesięcy, 8 dni, tj. 71 miesięcy okresów składkowych.

Wobec czego sposób w jaki organ rentowy dokonał waloryzacji emerytury wnioskodawcy jest prawidłowy. Skoro bowiem na dzień 28 lutego 2023 r. emerytura wraz z waloryzacją wynosiła 1333,39 zł, to biorąc pod uwagę wskaźnik waloryzacji w wys. 114,80 %, emerytura należna odwołującemu po waloryzacji od 1 marca 2023 r. wyniosła 1530,73 zł (tj. $1333,39 \text{ zł} \times 114,80\% = 1530,73$).

Reasumując Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie, gdyż nie było podstaw do jego uwzględnienia z przyczyn wymienionych w niniejszym uzasadnieniu.